

A feldarabolt India

India kettéosztása óta már eltelt néhány hét és ezen idő alatt meggyőződött róla a világ, hogy az „India függetlenségéről” szóló törvénnyel az angolok nem oldották meg a nehéz kérdést. Nem oldották meg, ezt bizonyítja az, hogy folytatódnak a testvérharok, a vallásháborúk és nap-nap után rengeteg ember hal meg a tömegöldek következtében. A külföldi rádióállomások és a nemzetközi sajtójelentések állandó rovatjaként szerepel az indiai vércsingás szomorú kérdése, naponta ennyi, meg ennyi halottal. És az áldozatok száma egyre emelkedik.

Erdemes tehát közelebbről is megismerni az „oszd meg és uralkodj” fellet” elv alapján megtörtént kettéosztás kérdését, amelynek alapnak egyáltalán nem nevezhető megoldásról — érthetően — nem sokat beszélnek a nyugati rádiók és sajtó. Ismeretes, hogy Atlee angol miniszterelnök az év július 3-án jelentette be az alsóházban, hogy Nagy-Britannia kivonul Indiából és az indiaiaknak adja át a hatalmat. Ez, az angolok felfogása szerint, meg is történt. Hindosztán, amelyet hindu és Pakisztán, amelyet mohamedán államnak neveznek, dominiumi rangot kaptak. Ez a két különálló állam azonban nem öli fel az eddigi India egész területét, mert maradt hét fejedelemség, amelyek ezideig még nem tartoznak sem Hindosztánhoz, sem Pakisztánhoz, később azonban maguk dönthetnek saját sorsuk felett, vagyis, hogy ehhez vagy amahoz ösztáznak-e csatlakozni.

Hogy a kettéosztással, illetve a feldarabolással miért nem oldották meg a kérdést? Ennek több oka van. Első sorban Hindosztánban több, mint 20 millió, a fejedelemségekben pedig több, mint 12 millió mohamedán maradt. De nemcsak felekezeti szempontjából, hanem gazdasági tekintetben is hibásak az új országhatárok. Hindosztán gazdaságilag sokkal fejlettebb Pakisztánnál. Hindosztánban összpontosul majdnem az összes szén-, vas- és mangánkészlet, valamint a nagyobb gyár-üzemek kilencven százaléka. Ezzel szemben Pakisztán mezőgazdasági állam. A kettő tehát eddig nagyon szépen kiegészítette egymást, amig egyetlen birodalom határai közé tartozott. A harmadik nagy hibája a kettéosztásnak, hogy mindkét állam területre szét van tagolva, nem egységes. Pakisztán nyugati része és az ugyancsak Pakisztánhoz tartozó Kelet-Bengália között a távolság több, mint 12.000 kilométer!

Az angolok azonban tudják, mit csinálnak. Érdekeltek nem tévesztették szem elől, amikor India felosztását kidolgozták és megvalósították. Nagy-Britannia a „békebíró” szerepét kívánja játszani és amikor a vallásháború már tarthatatlanná válik, közbe lép. Uralkodni fog nemcsak a két állam, hanem a fejedelemségek felett is. A fejedelemségekben erre a célra nagyszámú brit katonaság van összpontosítva. A 16 millió lakosú Haidarabad tartományban, amelynek területe 205 ezer négyzetkilométer, hatalmas angol katonai tábor van, amely hadászatiilag uralja az egész indiai félszigetet. Anglia tehát továbbra is megtartja Indiában, ha Pakisztánra, Hindosztánra és fejedelemségekre is tagolta azt, gazdasági és politikai hadállását. A „Times” szerint a két dominium közös védelmi tanácsot alakít Lord Mountbatten volt indiai angol alkirály, Hindosztán kormányzójaként elnöklő alatt. Az angolok tehát jól elrendezték a kérdést. Jól a maguk számára.

Az angolok azonban ügyelnek, megfelelkeznek valamiről, történetesen arról, hogy a gyarmati politika régi módszereivel már semmire sem lehet menni. India ipara az utolsó negyven év alatt jelentősen megnövekedett és kilenc millió főnyi munkásszótlyára hatalmas politikai erővé fejlődött. Hogy

NÉPI EGYSÉG

A tengeritermésből semmit sem kell beszolgáltatni

Hogyan siettessük a kukorica érését?

(BUKAREST) — Tekintettel az idei bőséges tengeritermésre, a kormány — mint már azt annakidején megírtuk — eltekint a beszolgáltatási kötelezettségtől. A kukorica tehát ebben az évben semmilyen mértékben sem esik beszolgáltatási kötelezettség alá. A termelők szabadon hozhatják forgalomba kukoricatermésüket. Mind a tengeri, mind a tengerilízi teljesen szabadon árusítható.

A földművelésügyi minisztérium szakemberei tanácsot közölnek arról vonatkozólag, hogy a tartós esőzések miatt megkésélt tengerierést milyen módon lehet siettetni.

A kukorica szárát virágjától a csőig levelestől együtt le kell vágni. Ilyenformán a szemek nagyobbak, keményebbek lesznek és az érése legalább két héttel hamarabb következik be. Az éretlenül leszedett tengeri ugyanis romlik, dohosodik és az a gazda, aki nem fordít tengerijére megfelelő gondot, egész termését elveszítheti ilyenmódon. A fenti tanács különösen Háromszéken szívlelendő meg, ahol a kukorica meglehetősen éretlen állapotban van.

22 millió méter szövöttáru és nagymennyiségű fehérnemű kerül kiosztásra az év végéig

(Bukarest) — Megírtuk, hogy az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium összeállította a textilárak mennyiségének jegyzékét, amelyet december 31-ig a pontrendszer alapján az ország lakossága között ki-

osztanak. Ime a mennyiség: 9 millió 335 ezer méter amerika, 1,722,000 méter dok, 1,252,000 méter zeir, 719,600 méter barchet, 1,286,000 méter finet, 4,128,000 pár pamut harisnya, 12,276,000 gomolya cérna

300.000 darab flanel, szövet, posztó és hozzávaló 640.000 öltöny és kabát számára, 1,080.000 méter selyemszövet, 500.000 pár selyemharisnya, 100.000 darab selyemkombiné, 150.000 darab női selyemnadrág, 22.000 darab milánói ing.

MIT OSZT KI AZ INCOOP FALUN

Beszámoltunk arról is, hogy a Nemzeti Szövetkezeti Intézet útján 2 milliárd stabil lej értékben osztanak ki különféle árucikkeket a falusi lakosság között. A 2 milliárd lej értékű árumennyiségben a háztartási cikkek között szerepel 323.000 darab vízszőpár, 246.000 darab lámpafűző, 6964 tucat gyertya, 22 ezer darab főzőlámpa, 2351 darab tálc, 5929 tucat evőeszköz, 224.000 darab tálc, 49.000 darab tányér, 10 millió doboz gyufa, 2720 kilogramm szőlő, 24.000 kilogramm papír, 6 millió darab papíráru, 7632 tucat cipő, krém, 85.000 kilogramm zsinór és kötél, 2300 pár löszerszám, 18 vagon zsíroszoda, 4 vagon mosószoda, 83.000 darab patkó, 266.768 kilogramm kocsikenőcs, 275.000 kgr. parasztyapát, 2 millió méter amerikai, 1.400.000 méter különböző vásonanyag, 300.000 méter ruhaszövet, 39 ezer tucat harisnya, 50 ezer darab kötöttáru, 126 ezer pár láb-beli és 42 ezer pár bocskor.

Mezőgazdasági szerszámokból és szerszámalkatrészekből 10.225 kilogramm vasáru, 130 ezer kilogramm ekealkatrész, 20 millió darab patkó, szeg, 127 ezer darab kasa, 76 vagon kereskedelmi vas (kerékraf, patkóvas stb.), 75 ezer darab vödör, 210 ezer darab ásó és lapát, 327.000 darab kapa, 63 ezer kilogramm drót, 190 ezer darab csavar, 71 ezer darab fejsze, 15.265 darab csákány, 595 darab cséplőgép, 2000 darab borona, 7000 darab vasvilla, 2400 eke, 69 kapálógép, 237 ezer darab sarló és más áru.

Építőanyagból 5000 köbméter fűrészárut, 147.600 darab cserépet, 7 vagon bádogot, 9 vagon szőget, 50 ezer négyzetméter ablaküveget, 3000 kilogramm nyvet és más cikket küldtek.

A felsorolt árucikkeket a falusi lak hivatalos áron vásárolhatják.

Szeptember huszadika az árubejelentés utolsó határideje

(Bukarest) — Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium gazdasági ellenőrző igazgatósága távirati értesítést küldött a vármegyei Gazdasági Ellenőrző Hivatalnak, amely szerint az árukészletek bejelentésére vonatkozó határidőt, amely először szeptember 8-án járt le, az érdekeltek kérsére pedig szeptember 15-ig meghosszabbították, arra való tekintettel, hogy a nagy leltározási munkával egyesek erre a napra sem készülhettek el. Utolsó határidőként szeptember 20. napját állapították meg. Ugyanez a távirat leszögezi, hogy a legújabb intézkedés értelmében az a készlet jelentendő be, amellyel az érdekeltek augusztus 19-én rendelkeztek. Bejelentési kötelezettség alá esik az érdekeltek saját készlete, beleértve a csomagolási és egyéb segédanyagokat is, természetesen kivéve a gyártásban felhasznált berendezést.

Ismét szabad az élelmiszer szállítása a vasuton korlátlan mennyiségben

(Bukarest) — Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium a közönség tudomására hozza, hogy

a vasúti személyfülkékben bár, kinék szabad 30 kilogrammos élelmiszeres csomaggal utaznia.

A már közölt rendelet értelmében minden élelmiszer szabadon szállítható, a lisztfélék s búza kivételével, amelyek összesen csak 25 kilót tehetnek ki. Hasonlóképpen tilos 6 kilogramm friss húsnál többet szállítani.

Az élelmiszereket rendszeresen be kell csomagolni bördöndökbe, utazótáskákba vagy úti táskákba. Tilos olyan

élelmiszerek szállítása, amelyek büzt terjesztenek vagy a vasúti kocsik tisztaságát veszélyeztetik.

A csomagok tartalmát vagy súlyát az utazás tartama alatt tilos ellenőrizni.

Az ellenőrzést csak az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium szervei végezhetik az érkezéskor és az állomáson kívül.

Korlátlan mennyiségben szállítható élelem a személyvonatokhoz csatolt padgyáskocsikon, a gyorsáru- és kocsikon és a tehervonatokon.

a törvényes alakiságok betartásával

csak a kommunista pártól beszéljünk, 1946-ban körülbelül öt millió tagot számlált. Az indiai nép nemzeti felszabadító mozgalma egyre nagyobb és hathatósabb támaszra talál a munkásszaki munkásszervezeteiben és a parasztszervezeteiben is.

Hindosztán és Pakisztán középületén már új lofogók lengenek, zöld alapon fehér függőleges csíkok, illetve fehér alapon félhold és az Iszlám csill-

laga, de az indiai félsziget népe, bár vallási kérdésekben szüntelen a háborúskodás közöttük, máris dolgoznak rajta, hogy nemzeti selymi, gazdasági stb. széttagoltságuk megszűnjék és India ismét egy legyen. A nép politikai öntudata és harci készsége ki fogja harcolni érdekeit, kimondja saját sorsának kérdésében az utolsó szót. És nem is olyan sokára.

(b.)

Október elején ítélkeznek a manista összeesküvők felett

(BUKAREST) — A volt nemzeti pártvezetők összeesküvése ügyében a vizsgálóhatóság vizsgálóhoz közeledik és a közeljövőben a vádirat is elkészül ellenük.

Amint már megírtuk, az összeesküvők egész sor, rendelkezési állományba helyezett volt magasrangú tisztje is összeköttetést tartottak fenn. A letar-

tóztatott katonatisztek névsorának a közlésétele mindenütt nagy visszhangot keltett.

A vádiratot a katonai igazságszolgáltatás egyik magasrangú ügyésze készít. A bírósági eljárásra a jövő hónap elején kerül sor az egyik katonai bíróság előtt.

Illetékes helyen nyert felvilágosítás

szerint a tárgyalás során szennyezés jellegű leleplezések várhatóak, amelyek az összeesküvők bűneit kétségtelenné teszik. Többek között bizonyítékok merültek fel abban a tekintetben is, hogy a manisták összeköttetést tartottak fenn több külföldi reakciós csoporttal, így többek között a Gafencu-Cretanu csoporttal is.

Holló Ernő

A jövő héten kerül bíróság elé Horia Sima „vezérkari főnöke“

(Bukarest) — Ciobanu Dumitru alezredes 1944 őszén a hitlerista Németország elleni hadjárat során a frontról Németországba szökött. Ősz szökötésbe lépett Horia Simával és a többi légionista vezetővel, majd a légionista vezető „vezérkari főnöke“ lett. A hitlerista csapatok összeomlása után hamis név alatt Németországban rejtőzött, majd ez év tavaszán az országba érkezett. Itt felismerték és áprilisban letartóztatták. A hazaárulás vádjával terhelt Ciobanu alezredes felett szeptember 20-án ítélkezik a bukaresti hadbíró.

Szeptember 21-én kezdődik az érettségi

(BUKAREST) — A „România Liberă“ értesítése szerint a nemzetnevelési minisztérium úgy határozott, hogy az őszi érettségi vizsga szeptember 21-én kezdődik. A vizsgázatók bizottságok névjegyzékének összeállítását a minisztérium most végzi.

Rövidesen megindul az élet szövetkezeteinkben

A közbirtokosságoknak szövetkezeti úton kell kérdéseiket megoldaniuk

(Csikszere, a NE munkatársától) — Ha valamire, akkor a szövetkezésre elmondhatjuk, hogy az demokratikus. Hiszen a szövetkezetek — igen csekély kivétellel — kisemberek alkotják. A szövetkezet tagjai egyenként csekély anyagi lehetőségeket helyeztek egyetlen tömbbe, hogy a sok kicsi, nagyot és szépet alkosson.

Voltak egyidejűleg, akik gyűlölettel, esetleg kétkedéssel tekintettek a szövetkezetek felé. Hogy ilyenek is akadnak, ezen nem csodálkozunk. Hiszen, egészen természetes, hogy egyesek saját anyagi lehetőségeiket látják a szövetkezetek által veszélyeztetve.

Most, hogy a magyar szövetkezetek körül annyi minden történt, felkerestük Elekcs Bélát, a Csíki Magyarok Igazgatóságát, aki egyúttal a „Szövetség“ országos elnöke is.

A magyar szövetkezetek — mondotta — a „Szövetség“ és „Kalács“ keretében dolgozó szövetkezetek ügye a legkevésbé ütemben halad előre. Köszönhetjük ezt a MNSZ-nek, valamint a Kommunista Pártnak, amelyek mellénk álltak. Ma már szakembereink ott vannak nemcsak a szövetkezetek megyei szervezeteiben, hanem az országos irányító munkában is részt vesznek.

Az élet a szövetkezetekben ugyan a stabilizáció miatt teljes erővel nem indulhatott meg. Minden remény meg van azonban, hogy a megyei Fedorák az állami hitelt mielőbb megkapják és a szövetkezeti élet az eddiginél is hatalmasabb tempót vesz fel.

Továbbiakban a szövetkezeti eszme székegyföldi elterjedésére mutat rá. A magyar szövetkezetek nagy része ugyanis a négy székegy földben van. Most az eszme új terjedésére indul. Csak egyetlen városban Csík vármegyében négy új szövetkezet alakult. További alakulások különösen a fásvidékekről várhatóak, ahol a fa feldolgozását és a nép érdekében való hasznosítását elsősorban is szövetkezeti úton látják. Ez annak a jele, hogy népünk tudatára ébredt annak, hogy a folyamatban lévő közgazdasági átalakulás szövetkezeti útra fog terelődni.

Megelégedéssel halljuk, hogy Elekcs Béla a demokratikus pártokba együttműködve, maga is részt vesz az ilyen irányú megbeszéléseken, gyűléseken és megjelentek értékes felvilágosítással látja el. Amint ugyanis csak megelégedéssel vesszük tudomásul, hogy a régi szövetkezetek vezetőseiket teljesen átfésülték és az élre megbízható, becsültes és demokratikus emberek kerültek.

Fölvetjük a kérdést: népi szövetkezetek.

— Az előbbiekből természetes, hogy szövetkezeteink: népiek is. Hiszen azoknak tagja lehet bárki.

Szöveghez: a közbirtokosságok ügyét is.

— A közeljövőben — válaszol — egy elvi jelentőségű állásfoglalást mondanak ki Csík szövetkezetek. Erre azért van szükség, hogy a nézeteltéréseket kikapcsolják, a vitákat, amelyek itt-ott felmerülnek, csökkentsék.

Az állásfoglalás a következő pontokból áll:

1. A szövetkezeti munka a demokratikus pártok munkatervének a vonalán áll. Ebből következik, hogy a szövetkezeti kérdésekből a jövőben kapcsolják a személyi kérdéseket és érdekeket.

2. A szövetkezeti központok belüli működő szövetkezeteket népieknek tekintik. Ez azt jelenti, hogy a jövőben a község minden egyes lakosa szövetkezeti tag.

3. A közbirtokosságok ügyeit ezután szövetkezeti vonalon vizsgálják. A gyakran egyéni és családi érdekeket szolgáló közbirtokosságok a közösség javát szolgáló szövetkezeteké alakítandók.

4. Kimondják a szövetkezetek, hogy szükségesnek látják a közvetlen kereskedelemnek a lehetőség és a helyi adottságok szerinti kikapcsolását a termelő és fogyasztó között. E célból szükségesnek látják hitelárú, el-

látó, kisipari, mezőgazdasági, tejszövetkezetek, valamint csemetekert szövetkezetek minél nagyobb számának létesítését.

— Nagyon komoly érdeklődés irányul a szövetkezetek felé a kisiparosság részéről. Csikszereében az asztalosok és cipészek készülnek szövetkezetbe tömörülni. A jövőben tagok lemondanak iparendélyükről és közösen dolgoznak.

A közbirtokosságok és a szövetkezetek kiegészítik egymást. Erről beszélünk Elekcs Bélával, Erdély egyik legismertebb szövetkezeti szakemberével.

— A szövetkezeti törvény — mondja — módot nyújt, hogy a közbirtokossági tagok együttesen szövetkezetet létesítsenek. Így azután közbirtokosságaik valóban is a közösségé lehetnének. Különösen szükséges a hitelszövetkezetek alakítása, amely a kisemberek érdekeit szolgálja.

A kisemberek érdekeit! Remél

Hogyan működik az amerikaiak európai kémsszolgálat

(Moszkva) — Az „Új Idők“ című szovjet lap utolsó száma eddigi cikkeit közül az amerikaiak európai kémsszolgálatáról. A cikkirő rámutat arra, hogy a háború idején az amerikaiak európai kémsszervezetének nem az volt a célja, hogy megkönnyítse a hitlerizmus lefőrtését, hanem ellenkezőleg, hogy megmentse a német fasizmust a teljes elpusztulástól, mert az így felelt meg az amerikai monopóliók érdekeinek.

Az amerikaiak európai kémsszolgálatának céljait tüzte ki, hogy Berlin segítségével megakadályozza a szovjet hadsereg előrenyomulását Németország területén és általában Kelet és Közép-Európában. Ez a kém

szolgálat most különös figyelmet szentel

a hitlerista elnyomás alól felszabadult országokban folyó demokráciellenes harcoknak.

1947 januárja óta az USA kormánya folyamatosan egész sor olyan intézkedést tett, amelyek érezhetően megerősítik ennek a kémsszolgálatnak a szervezetét és kiszélesítik működését. A kémsszolgálat megszervezését az egyik államtitkára bízta, aki különleges kiiktatásban részesíti a kémkedés terén a diplomáciai testület tagjait. A továbbiakban a cikkirő rámutat arra, hogy a „vasfüggöny“ és a „kommunista veszély“ ürügye alatt az Egyesült Államok kormánya

hogyan valósítja meg egy széleskörű kémkedési munkaterv kiépítését az egész világ területén.

Ezt a munkatervet a Wallstreetről irányítják és pénzlik a monopóliumok. Az USA kémsszervezetét amerikai Gestapó alakítja, arra a célra használják fel, hogy a reakciót erősítse és hozzásegítse a fasizmust az újjászületéshez és ezáltal

a kémsszervezet az egész világ demokráciája ellen irányuló tevékenységet fejt ki.

— Fejeződik be a szovjet lap eddigi cikke.

EZ TÖRTÉNT KÜLFÖLDÖN

● EGYIPTOM nagyobb városaiiban nagyarányú tüntetések voltak az angolok ellen és a dolgozók követelték a brit csapatok azonnali kivonulását. A Biztonsági Tanács előtt lévő egyiptomi kérdésben, egyébként még nem jött létre megbeszélés.

● VARSÓ közelében a németek annak idején 67 ezer szovjet hadifoglyot vezettek ki. A tömegsírakat most Varsótól 100 kilométerre Ostrov környékén találták meg.

● A MOSZKVAI „Új Idők“ című lap a vétőjog megváltoztatását célzó törekvésekkel kapcsolatban leszögezi, hogy az alig két éve fennálló ENSZ legfontosabb alapelveinek a vétőjognak a megváltoztatására állandó kísérlet folyik, bár Roosevelt elnök ajánlatai Yaltában, hogy csak az a határozat bírjon érvénnyel, amit az ENSZ ülésén egyöntetűen fogadnak el. Ezt az alapelveket támadja a nemzetközi reakció és ezáltal a béke ügye ellen dolgozik, már pedig az ENSZ a vétőjog nélkül imperialista eszközzé vált volna.

● A KRAKKÓI katonai bíróság halálra ítélte a WIN lengyel terrorista szervezet vezetőit, összesen nyolc személyt.

● A FRANCIA kommunisták lapja, a „Humanité“ negyvenhárom éve jelenik meg. Ebből az alkalomból a lap szerkesztői a munkásságuk mellett szálltak síkra.

● MOSZKVA egész felnőtt lakossága, közel 3,700,000 ember, aláírta a Sztálinhoz intézett levelet, amely szeretetteljes válasz a vezértábornagy kiáltványára, a szovjet-főváros 800-ik évfordulója alkalmából.

● AZ ANGOL kormány átalakításával kapcsolatosan Londonban úgy tudják, hogy Bevin átépít a pénzügyminiszteri tárcát, Dalton pénzügyminiszter pedig a külügyminisztérium vezetésére kapna megbízást.

● AZ OLASZ kormány ellen a szocialista párt és a kommunista párt titkárai bizalmatlansági indítványt terjesztettek be a parlamentben. Egyébként országsszerte tüntettek De Gasperi ellen.

● AZ EURÓPAI gazdasági értekezlet, amely a Marshall-terv megvitatása kérdésében tanácskozik a francia fővárosban, nem sikerült elkészülnie meggyőző és elfogadható jelentéssel, amellyel a világ elé állhattak volna.

Görögországot segítő bizottság alakult Bukarestben

(Bukarest) — A fővárosi egyetem gyógyszerészeti karának dísztermében nagygyűlés keretében megalakult a Görögországot Segítő Nemzeti Bizottság. A gyűlésen írók, művészek, munkások, mérnökök, képviselők, a munkásszervezetek vezetői vettek részt, hogy lerakják a görög népet segítő bizottság alapjait.

A nagygyűlést Rosetti professzor, a bukaresti egyetem rektora nyitotta meg. Bevezető beszédében utalt arra, hogy Görögország érdekében minden erő mozgósítani kell. Mezinéscu Eduard, a Népvédelem országos főtitkára hangsúlyozta, hogy a görög nép az egész emberiséghez fordul. A görög népi hadsereg minden életmódjában, ruhájában és fegyverhiány ellenére Markosz tábornok vezetésével általragyó sikereket ér el. A román nép békéje, demokratikus vívmányainak megvédése nemcsak a belső, hanem a külső fasiszta maradványok kiirtásától is függ — mondotta.

A nagygyűlés ezután tizenhét tagú végrehajtóbizottságot és az Apostól Gheorghe, Gala Galactionból, Niculi Ionból, Toma Aureliánból és Calin Coraliából álló öttagú elnökséget választott.

Az osztályzási eljárások után hazabocsátják a hadifoglyokat

A Magyar Népi Szövetség Központi Intézőbizottsága a következő közleményt adta ki:
Az illetékes hatóságok rendelkezése értelmében a magyarországi hadifoglyok részére fenntartott máramarosszigeti táborban lévő romániai illetőségű hadifoglyokat átszállítják a foksáni hadifoglytáborba.

A Magyar Népi Szövetség központi intézőbizottsága ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja leszögezni, hogy szó sincsen a hadifoglyoknak a Szovjetszövetségbe való visszaszállításáról és ezért senki se üljön föl a reakciós forrásokból származó rémhíreknek, amelyeket a demokrácia és a nép ellenségei terjesztenek, hogy ezzel nyugtalanságot keltsenek a hozzátartozók körében, mert az osztályozási eljárások után a hadifoglyokat hazabocsátják.

A hét közepén alakul meg az új magyar kormány

A kommunista győzelem jelentőségét méltatta
Tildy köztársasági elnök

(Budapest) — Tildy Zoltán magyar köztársasági elnök nyilatkozott a budapesti „Szabad Nép” munkatársának és a többi között a következőket mondotta:

— A békeszerződések hatálya lépése után a magyar nemzetnek módjában lesz megmutatnia, hogy függetlensége visszanyerése után is ugyanazt a baráti politikát folytatja a szomszédos népekkel, különösen a Szovjetszövetséggel szemben, mint amelyre a felszabadulás óta eddig

törekedett. Gazdasági boldogulásunk, fejlődésünk független nemzeti életünk szerint alakul, hogyan szilárdítjuk meg szomszédainkkal való kapcsolatunkat és ezt megfelelő szerződésekkel hogyan támasztjuk alá.

A „Szabad Nép” egy másik cikke megállapítja, hogy a Magyar Kommunista Párt nélkül senki sem tudná megvédeni a magyar függetlenséget, a MKP nélkül Magyarország nem válhatna a szomszéd államokkal való közös barátság órává,

ezért kell Magyarországon a munkásegység és ezért lesz munkásegység.

Budapesti jelentés szerint Magyarországon a hét közepe előtt szó sem lehet az új kormány megalakításáról. Az erre vonatkozó pártközi megbeszélések még nem kezdődtek meg. Nagy-Budapestben is első lett a Magyar Kommunista Párt. Egyéb-ként Nagy-Budapest választókerületeiben a két munkáspárt 52,3 százalékos, tehát teljes többséget szerzett.

Reális alapra helyezik az akkordmunkát

(BUKAREST) — Az Országos Szakszervezeti Tanács alapos tanulmány tárgyává tette a háború alatt törekedett, hiányos felszereléssel bíró és elkövetett munkaszünetekkel dolgozó úzmunkásbörzékkel kapcsolatát és arra a meggyőződésre jutott, hogy a termelés emelését az akkordmunka bevezetésével teszi eredményesebbé. Jól átgondolt tervet dolgozott ki, amely a gyakorlatban azonban nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A még nem eléggé átgondolt munkamegbeszélések túlnagy időt állapítottak meg egy munka elvégzésére, amit a vállalatok igazgatóságai arra használtak ki, hogy költségeik növekedését és magasabb árakat így igazolják. Az eredmény az lett, hogy a rosszul megállapított munkaidő mellett a munkás ugyan jobban keresett, de a termelés nem mutatott kellő emelkedést, az árak pedig tovább nőttek. A helyes elgondolás helytelen alkalmazása tehát éppen az ellenkező eredményt hozta.

Most, hogy az új pénz szilárd gazdasági alapot teremtett és az üzemek szakszervezetei már képesek megbízható és átgondolt elemeket állítottak a munkásság élére, az Országos Szakszervezeti Tanács elnökeinek látta az időt, hogy az akkordmunka rendszerét a gyakorlatban is helyes alapokra helyezze. A kollektív szerződésben előírt akkordmunka szabályai a régiak maradnak mindössze, a helyes időmérték rövidüljön. A kollektív szerződés 5. pontja világosan kimondja, hogy a termelés fokozása nem szabad a munkás erejének kimerítését előzozza. A termelés emelkedését újabb munkamódszerekkel és a munka megszervezésének észszerűsítésével kell elérni.

Akkordberek kiszámításánál arra is figyelemmel kell lenni, hogy míg az akkordmunka végleges feltételeit nem állapítják meg, annak ellenértéke ne haladja meg a rendszer munkabér 50 százalékát. Ugyanis valószínű, hogy egy munkás naponta többet tudna teljesíteni a rendszer munka másfélszeresénél, kivéve, ha nem dolgozik munkarendszer újításával.

Igy a munka termelékenységét jelentékenyen lehet emelni anélkül, hogy az a termelvény árát drágítsa, a munkás pedig megtalálja túlteljesítéséért az őt jogosan megillető számítását. Az akkordmunka a jövőben tehát nem jelenti azt, hogy a munkás egyenlőre magát, hanem azt, hogy a termelés növekedésével a munkabér, többihez jutott dolgozó életszínvonalra jelentősen megjavul.

A szovjet páncélosok napja

(MOSZKVA) — A szovjet hadsereg páncélosainak napját vasárnap ünnepelték meg a Szovjetszövetség fővárosában és vidéken. Moszkvában a nagyszabású ünnepségen 250 ezer páncélos jelent meg, azok, akiket a háború folyamán kitüntettek vitességekért. A tankokon harcolt szovjet hősöket az egész Szovjetszövetség lelkesen ünnepelte.

Letartóztatott aranycsempész

(NAGYVÁRAD) — A határrendőrség elfogta Oláh Imre osztrakeredai lakost, aki Magyarországról jött át a határon, érmények nélkül. A megyei Gazdasági Ellenőrző Hivatalnak a határon szolgáltatott teljesítő közvegy egy kilogramm és nyolcvan gramm aranyat találtak nála.

Ál-ellenőrt fogtak el

(BUKAREST) — Az egyik fővárosi élelmiszerpiacen tetten érték és letartóztatták Tache Constantin Horia tisztviselőt, aki rendőrtisztként és gazdasági ellenőrként lépett fel. Ebből „minőségében” a piaci kereskedőket, vállalkozókat, nagyszabású pénzzel megzsarolta.

A MNSZ ingyenes előadás-sorozatában

László Ferenc dr. a nemzetiségi kérdésekről beszél

(Sepsiszentgyörgy) — Ismeretes hogy a Magyar Népi Szövetség sepsiszentgyörgyi tagozatának női csoportja ingyenes őszi előadás-sorozatot rendez és az első ilyen előadást Horváth Miklós dr. mondotta el, nagy érdeklődés mellett. A legközelebbi ilyen előadás szeptember 16-án, kedden délután 5 órakor lesz, ugyancsak az MNSZ székházában, amikor László Ferenc dr. ügyvéd, az MNSZ megbízott háromszékesmegyei elnöke „A nemzetiségi kérdés és az erdélyi magyarság” címmel beszél. Az előadás-sorozatot rendező MNSZ-nők szívesen látják nemcsak a nőket, hanem a férfiakat is, erre az érdekesnek ígérkező előadásra.

Újabb tömegmészárlások Indiában

(UJ-DELHI) — Az utolsó negyvennyolc órában rendkívül kiéleződött a helyzet Indiában. Uj-Delhi városa hétfőtől keddre virradó éjjel valóságos Szent Bartalan-éjt élt át. A kölcsönös mészárlás folyamán körülbelül ezer ember vesztette életét. Rengeteg felgyújtott ház porrá égett, vagy teljesen kifosztották. Még meg nem erősített hírek szerint egy kisebb város határában olyan méretű öldöklésre került sor, hogy az ottani halottak számát tízezerre is becsülik. Mindezekben a helyeken katonai csapatokat vetettek be a rend helyreállítására. Igen feszült a helyzet Pakisztánnak, az új mohamedán dominiumnak a fővárosában is. Nehru rádióbeszédében nyugalomra intette a tömegeket és kiemelte, hogy ezekből az állapotokból teljes gazdasági zűrzavar következik, s a nép széles rétegeit sújthatja az éhínség.

Megalakulóban Amerika harmadik pártja

(LOS ANGELES) — Amerikában hetekkel ezelőtt nagyarányú mozgalom indult meg a harmadik párt létrehozására, amelynek vezéréül Henry Wallace, volt amerikai köztársasági elnököt szemelték ki. Most ez a mozgalom általánossá vált, amennyiben a munkásszervezetek 600 kiküldöttje elhatározta, hogy a törvényes alakításoknak eleget téve félmillió aláírást gyűjtenek és ezzel hivatalos keretek között is

megalakítják az új pártot. Az új párt a jövő évi elnökválasztáson Wallace jelölését támogatja. Az új párt elnevezése: „Kalliforniai független haladó párt”. A szervező bizottság nyilatkozatában rámutat arra, hogy az új párt megalakulása véget vet a demokrácia politikusa ama tévhitének, hogy a demokrátiás párton kívül a haladó szellemű munkásságnak másutt nincsen helye.

Gyergyói krónika

Az Egyesült Szakszervezetek székházában nagy érdeklődés mellett alakult meg a most folyamatban lévő szakszervezeti vezetőségi választásokkal kapcsolatban a gyergyószentmiklósi állami köztisztviselők szakszervezete a következő új vezetőséggel, akiknek személyei biztosítottak nyugtan arra, hogy hatékonyabb szakszervezeti élet várható ezentúl. Elnök: Bács István, alelnök: Antal Ádó, titkár: Tepelus Mihály, ellenőrök: Nisly Béla főszolgabíró és Chindea Gavril, pénztárnok: György Fazakas József.

Gyergyószendrő híres a jó burgonyájáról s van is keletje. Jelenleg a kolozsvári vármegyei gazdasági elnökség és a bukaresti „Victoria” munkásszervezetek gyűjthetik itt a ponttelekben a burgonyát, amelynek forgalma szabadabbá van téve.

György Imre és Költő Péter gyergyófalusi lakosok, valóságos ref. tegésben tartják az erdei lakosságot gyakori útonállásokkal és rablótámadásaikkal. A hírhedt haramiák kezérekítésére erőteljesebb csendőri nyomozás indult meg a főszolgabírósaig intézkedésére.

13. NÉPI EGYSÉG szept. 15

FIGYELEM !!!

Autóbusz indul Sepsiszentgyörgyről — FOCŞANIBA

1947 szeptember 16-án reggel 8 órakor

Jelenkezni lehet Sepsiszentgyörgyön

Gyár-utca 11. szám alatt

Viteldi oda és vissza 1200 lei

Egy nap ott tartózkodunk

MINDENÉRT FELELNI KELL

A Hargita alatt, — Udvarhelyszék felé vezető út szomszédságában — fekszik a mezőgazdasági szakiskola. Messzire ellátják a hatalmas épület tőmb, szemben a somlyó zárdá templommal, amely ugyanúgy kimagaslik az ég alatt.

Csendes hely a gazdasági iskola és környéke. Ha sok baj, gond ért a városban, mindig arra a vidékre kívánczotunk, ahol nyugalmat, pihenést kaptunk.

Irgyeltük azokat, akiknek a sors gazdasági iskolában adott megélhetést. Irgyeltük az iskola igazgatóját, tanárait, béréseit, egyszerű dolgozó munkásait, akik a Hargita-alj levegőjében élhették mindennapi életüket.

De van akinek a legtöbb nyugalmat adta az iskola: Leonida Titerév igazgatónak. Neki az iskola valóban menekülés volt a világ elől, búvárhely, ahol kipihenheti — nem is eddigi fáradalmait, hanem eddigi életét.

Leonide Titerév ugyanis nem mindig élt ilyen csendes életet. Néhány év előtt még Transilvániában katonaszkóva, visszaélve hatalmával és nyomorult orosz foglyokat és zsidókat pusztított, üldözött. Most azután — a viharos múlt után — ebben a csendes életben bújik el, azzal a gondolattal: majd csak elfeledkeznek róla. Messze van tőle a világ, nem ér fel hozzá a törvény sújtó karja.

Am a bujdoskának vége szakadt.

Egy szép napon hivatalos közegek jelentek meg a gazdasági iskola csónkjában s az igazgatót keresték. Leonida Titerév nyugodtan állt az őt kereső egyének elé: én vagyok! Talán remegett, amikor hallotta, hogy mult bűnei miatt keresik. Hogy előbbi életéért kell felelnie.

Mi mehetett végbe a lelkében? Ezt sose tudjuk meg. Az azonban bizonyos, hogy tanártársait összehívta, az iskolát átadta nekik, majd annyit szólt:

— Okuljatok az én elrontott életből.

És most eszünkbe jutott az, hogy Leonida Titerév a legutóbbi hetekben mennyire igyekezett a demokrácia életrendjéhez alkalmazkodni. Talán vesztét érezte? Lehet! Egy azonban bizonyos, hogy lelkének nem hagyott nyugtot a mult. Bűnbánóan igyekezett eddigi cselekedeteit jóvátenni. Nem sikerült. A törvény vallomásra kényszerítette. S ő vallott: csónadesen, nyugodtan, vállálva eddigi élete következményeit.

Hibás volt Leonida Titerév? Igen, az. Mint egyén hibázott, tehát vállalnia kell a következményeket. De hibás volt a társadalom, amely az ilyen csendes életet is megölt. totta s belezavarta a vérbe, szennybe, hogy onnan még bűnbánata árán se tudjon kivevickelni. Hibás volt az társadalom, amely a mi Leonida Titeréinket vadságra, kegyetlenségre kényszerítette. Mert igaz: ott szunynyadt benne is, mint mindenkiében a bűn. De ha az idő nem ütnek rá, bizonyára nem kerül téves vagányra, hanem a társadalom szorgalmas, becsületes tagja lesz.

Leonida Titerév felelni fog bűneiről. Alakja pedig okulásra szolgál: vigyázz tetteidre, mert mindenért felelni kell. Erről beszél a Hargita gazdasági iskola igazgatójának sorsa.

Holló Ernő

Szegény gazdagok bánata

Nehéz időkkel élünk

uraim! A Román Nemzeti Bank híradta, hogy ezután semmi körülmények között sem hajlandó aranyérmeiket bevértani. Vagyis a szegények gazdag ember haljon éhen, vagy viselje az aranyfény miatt a hideg inget, míg a rangos alkalmazott gond nélkül élhet!

Nehéz időkkel élünk, uraim!

4. NEPI EGYSÉG szept. 15

Egy feltűnő szépségű 22 éves nő 17 rablógyilkosságot követett el

Egy fiatal lány, mint bandavezér — „Hogyan dolgozott” az utóbbi idők legelvetemültebb tömeggyilkosa?

(Bukarest) — A fővárosi rendőrség az egész ország területére kiterjedő rablógyilkos bandát tartóztatott le. A banda, amelynek feje egy 22 éves, feltűnő szépségű nő volt, 17 gyilkosságot követett el.

A kihallgatások során a banda feje, Diaconescu Elena sokáig tagadott, végül azonban a bizonyítékok súlya alatt megtörve, a legfelháborítóbb cinizmussal mesélte el a tömeggyilkosságok részleteit. Kiderült, hogy a 11 tagú banda hogyan követte el rémtetteit.

Első gyilkosságukat Brailában kö-

vették el, ahol egy Nicolae Popescu nevű külvárosi kocsmárosot öltek meg és raboltak ki. Utána a szatmármegyei Ignác Sándor következt, majd Galacon egyik társuk feleségét ölték meg. Herkulesfürdőn egy ott nyaraló gazdag marhakereskedőt csalt be a feltűnő szépségű Diaconescu Elena egy barlangba, ahol végeztek vele, majd kirabolták. A gyilkosságorsorozat után a banda Karánsebesre vonult vissza, ahol egyik bandita szeretőjét gyilkolta meg.

Innen több lopás és betörés elkö-

vetése után Temesvárra utaztak, ahol megölték Cucu Mariát, aki éjjeli szállást adott a bandának. Innen Diaconescu Elena egy Merezseanu nevű társa kíséretében még aznap éjjel Csucsára utazott, ahol a nő egy fiatalembert csalt el egy félreeső helyre. Az ifjú is életével fizetett a találkáért.

EGYMAST GYILKOLJÁK A BANDA TAGJAI

Csucsáról a banda egyik régi tagja Kiskapusra hívta őket. A látogatás a vendéglátó bandita, Stefan Vasile és házastársa meggyilkolásával végződött. A gyilkosság után a banda egy Traian Mireasa nevű gonosztevővel bővülve, Buzába utazott, ahol két nőt gyilkoltak meg és raboltak ki. Innen Piestire tettek át székhelyüket, ahol két volt cinostársukat csalták ki a déli pályaudvar egyik hidja alá, ahol megölték őket. Itt találkoztak össze egy másik társukkal, aki részt vett Herkulesfürdőn a marhakereskedő meggyilkolásában. Egyik közeli erdőben összevessztek a zsákmányon és társukat, egy Merezseanu nevű banditát agyonlőtték.

A KEZDÉS ÉS A VÉG

Elena Diaconescut Szatmáron fogták el alvezérével, Mericescuvall együtt, aki az állomáson éppen egy pénztárcát akart kiemelni egyik utas zsebéből. A nő kihallgatásakor azt vallotta, hogy Mericescu kényszerrel vitte rá a gonoszlatokra. Miután Kolozsváron meggyilkolt egy férfit, kezdte a szájából az aranyfogakat és ezekkel a szavakkal dobta a nő lábai elé: Megöltem egy embert, hogy arannyal halmozhasalak el. Állítólag ezzel a szerelmes vallomással kezdődött a banda élete. A végén azonban kiderült, hogy az úgy nem is olyan romantikus. Ugyanis a még életben maradt banditák vallomása szerint a szép Elena volt valamennyi gyilkosság értelmi szerzője és ő maga is tevékeny részt vett bennük. Ő volt a banda feje és vezére.

Vallomása alapján sikerült az ország minden részébe szétszóródott banda valamennyi életben maradt tagját letartóztatni, akik azonban a fővárosba szállításuk közben meg-
szöktek.

László Kálmán

Mondatfoslányok

As ablakban könyökölök és meledgem az ősi reggel áldott napsütésében. A hátam megett, bent a szobában Lehár keringőt recseg a rádió. Az utcán üres kosarakkal nők igyekeznek a piacra. Aik korábban keltek, már hazafelé tartanak, zóldségfelét, szép nagyfejű káposztákat, hálójukban burgonyát cipelnék. A szerencsésebbek kosarában teli tejesüveg és tojás is látható. Legtöbben azonban üresen hozták visszazsefélé is a tejnek szánt üveget.

Aik nem egyedül haladnak el az ablakom alatt, főleg a piacról, a bevásárlásról és az árakról beszélnek, de bőven akad témák között kisorrosi pletyka is. Lelakítom a rádiót és figyelem a fülemhez érő mondatfoslányokat. A járókelők nem látnak engem, nem sejtik, hogy kihallgatom őket, nyugodtan köslik egymással véleményeiket.

Ime, nem is egész fél óra alatt az ablakokat sikerült kihallgatom és papírra vetnem az utca beszédéből. Ugy jegyzetem le, abban a sorrendben, ahogy hallottam, minden hozzászólás, kommentár nélkül. Illetve az utolsó mondatához nekem is ahudt egy kis hozzátenni valóm...

De halljuk ám, miről beszélgetnek. ... könnyű neki, fiatal özevgy, most egy katonatiszttal udvarolhat magának...

... csak egyetlen falusi asszony árult tejet, valószínű verekedés volt körülötte...

... 33 lej szörnyen sok egy kilóért, hisz Bukarestben tíz és nem tudom hány lej...

... Holnap lisztosztás az „okonomában”, talán négy és fél kiló adnak...

... az este fél hettdig römistünk és még aztán hazakísérünk. Bővít. Nem aht csak Békával menni, fél az emberch szájától...

... rengetegen voltak a temetésen és sok szép koszorút vittek...

... pityóka ma volt elég, már két lejért is kiadálk...

... nem jutott be a szakszervezet vezetőségébe, mert kiderült róla, hogy nem oda való...

... ma kiadja a fizetést és veszek két ál fát, az 3000 lej...

... írta Jóska, hogy hamarosan megindul a forgalom a Margit-hídon is...

... Nagyborosnyón 800 lej egy szép süldő...

... felmegyünk Pauker Annához, inkább, mint ismét Máramaros szigetre...

... az a csinos nő. Csak kár, hogy délibábot kerget, Svájcra elmozdít...

... egy kolozsvári lapban olvasom a hirdetést. Négyfogásos ebéd 30 lej...

... biztosan ezt is kiosztják a dolgozók között, mint a többi árhalmozó készletét. Tíz mázsából talán nekünk is jut...

... azt fogd meg magadnak. Mintaférléssz belőle és jól is keres...

... egy teherautó édes reggeli szálló érkezett, nyolcért mérik kilóját...

... egész éjjel az „Elmegek az életéből”-t házatta, pedig eszeágban sücs...

... hallottam a rádióban, hogy Angliában milyen nehéz az élet...

... most holtözött ide a kis szőke hajuszó újságíró, aki kihagyott a rólunk írt riportból, pedig úgy szeretné egyszer az újságba kerülni...

Ime, holéymen éppen az én, a szőkebanforgó füle fönt felelőit és őhoja meghallgatásra talált. Remélem, szent a béke? (—csay.)

Fehér holló számba ment addig az olyan paraszt vagy munkás származású ifjú, aki saját erejéből fel tudta küzdeni magát a középiskolába, vagy az egyetemre. S még ritkább volt az olyan, aki ha már feltornászta magát — azután is hű maradt osztályához. Hiszen könnyebb volt a kizsákmányolás elöl való megütés, a polgári élet látszólagos gondtalanságában való elmerülés, mint a következetes harc és legfőbbbőr elbukás a nép ügye mellett. Ahhoz pedig, hogy a harcot vállalják mégis, nem volt elég öntudatuk.

A dolgozó osztályok sorsát szívükön viselő haladékos értelmiségiek vetették fel először a népi kollégiumok tervét. Az volt a céljuk, hogy lehetővé tegyék a szegényesorsú tehetséges paraszt és munkásifjaknak arra, hogy középiskolába, főiskolába kerülhessenek, ott megismerkedjenek a tudományokkal, saját osztályuk életkörülményeivel s alkalmassákk váljanak népük és általuk szemlélt vezetésére.

A második világháború végéig csak Budapestben volt egy népi kollégium főiskolai hallgatók számára. A háború után azonban majdnem mindenik tájegységen megindult a népi kollégiumokat szervező munka. Kolozsváron létre hívták a főiskolás Mórós Zsigmond kollégiumot, a tavaly pedig megkezdte az első évfolyam középiskolás népi kollégiumot, ugyancsak Kolozsváron. Ebben a kollégiumban a társadalmi egyesületeink és az ipari üzemek dolgozóinak segítségével huszonöt kolozsmegyei és háromszéki tehetséges parasztfiú kapott ingyenes ellátást és megfelelő irányítást. A kollégiumban lakott diáktípus egytől-egyig jó eredménnyel végezték el iskolai tanulmányukat s megfelelően felkészültek — az iskolai tanulmányokon felül — a zokra a feladatokra, amelyek az erdélyi magyar életben reájuk várnak.

Mert a kollégium ifjai azért a segítségért, amiben a dolgozók társadalmát ők részesítik, munkával fizetnek. Következőleg, megemlékező építő munkával. Erre a munkára már a kollégiumban megfelelően előkészítették őket. Először is a kollégiumba kerülő ifjakat megtanítják — tanulni. A kollégium vezetőinek nevelési módszere arra irányul, hogy felkeltse és kifejlessze bennük az ösztályöntudatot. Ezzel egyidőben ápolják magyarságtudatukat is. Igyekeznek megismertetni a kollégista parasztfiúkkal a népi irodalmat, arra azonban nagyon ügyelnek, hogy nehegy csupán „irodalmi műparasztozók” váljanak. Ezt pedig úgy érik el, hogy nem engedik elszakadni őket falujuk kérdéseitől. Állandó levelezést kell folytatniuk otthonmaradt társaikkal, szülőfalujuk időseiről, kérdéseiről. A népi kollégiumoknak egy másik nagyon fontos feladatuk, hogy elmélyítsék azt a tudást, amit a középiskola ad. Különösen nagy súlyt helyeznek az idegen nyelvek és a beszéd elsajátítására.

Bátran elmondhatjuk tehát, hogy a népi kollégiumok az új szemlést és új célú magyar értelmiség bölcsői. A dolgozó osztályoknak éppen a saját érdekében kell támogatniuk ezeket a kollégiumokat. Mert ezek a népi kollégiumok bizony támogatásra, anyagi segítségre szorulnak. Az egész mozgalmának nincs egyéb anyagi alapja, mint azok a lejek, amit a dolgozó magyar társadalom rétegei éppen a saját érdekében eljuttatnak ezekhez az intézményekhez. Meg kell tehát mozdulnia a parasztság és munkásság hatalmas táborának, hogy a rohamosan közeledő új iskolai évtől minél több népi kollégista legyen, minél több tehetséges paraszt és munkásifjából válhasson kímélt emberfiú, népért küzdő tudó és akaró értelmiségi.

A falvak és városok dolgozói van most a sor és a demokratikus szervezeten. Előadások rendezésével, megajánlásokkal segítsenek a népi kollégiumok segítségére. A népi kollégiumokba kerülő fiatalok vissza fogják fizetni az értük hozott áldozatot, azaz, amire készülnek: becsülést, megemlékező, igazán népértéket értelmiségi munkájukkal.

BEKE GYÖRGY

Sürgősen ki kell építenünk városi és falusi szövetkezeteinket

Hogyan lesz olcsóbb az élet és miként élhetünk könnyebben meg?

Napjainkban egyre jobban lép előtérbe a szövetkezet, mint a széles népretegek gyors, olcsó és kifizetődő működő ellátószerve. Az eszme nem mai keletű. Még 1945-ben Gheorghiu-Dej a Román Kommunista Párt országos értekezletén rámutatott a szövetkezeti hálózat kiépítésének szükségességére. Ugyan csak Gheorghiu-Dej már akkor rávilágított annak szükségességére, hogy az ellátószerveket fokozatosan olyan szövetkezeti hálózattal kell helyettesíteni, amely tökéletesen betölti az ellátószervek szerepét, azok hibáit és hátrányait nélkül. Az elmúlt inflációs évek nem voltak alkalmasak szövet-

kezetek létesítésére. A dolgozó tömegek ellátását — minden fogyatékoságuk ellenére — jobban megtudták oldani az ellátószervek.

Most, amikor meg van már az új, értékaló pénzünk, termelésünk biztosan növekvő irányzatot mutat és népi demokratiánk oda fejlődött, hogy szövetkezeteinket hathatós állami segítségben is részesítheti, csak most vannak meg az előfeltételei annak, hogy a szövetkezet olyan erős népi tömegszervezetté váljon, amely teljes sikerről veheti fel a harcot a spekuláció ellen és a népet olcsó áruval látja el.

Kik járatták le a szövetkezeti eszmét?

Az első világháború után szövetkezeti életünk nagy lendülettel indult. Eleinte a nép milliói tekintették bizalommal a szövetkezetek felé. A hozzájuk fűződő reményeket azonban a szövetkezetek nem váltották be, mert már a kezdet kezdetén rátekített kezük Bratianu, de főleg Maniu üzletező pártjára. Nálunk Erdélyben a magyar szövetkezetek egyre inkább csúsztak át a falu kisipolyozóinak kezébe. Igen sok szövetkezet lassan egy-egy kis érdek csoport harcoslásának leplezőjévé vált.

A jövő szövetkezete hid lesz a városi és falusi dolgozók között

Mint láttuk, a reakciós államha, talom olyan, valóban népi érdekeket szolgáló intézményeket is korumpált, mint a szövetkezet. Ma, a népi demokrata kormányzati rendszer egészen más, a népi erő, a tömeg, a népi javát szolgáló értelemben új, széles távlatokat nyit a szövetkezetek számára. Ma a fizetési városi alkalmazottak és a földművesek milliói mostmég olyan szövetkezeti hálózatot építhetnek ki, amelyet nem fenyeget az a veszély, hogy azt az állam hallgatóságos bekegyezésével ismét ellepjék az üzérkek és a szövetkezeti eszmével visszaélők hada.

A városi dolgozók saját ellenőrzésük alatt gondoskodnak arról, hogy az iparcikkek a szövetkezetek útján egyenesen, az üzérkek hadának kikérülésével jussanak el a falusi dolgozókhoz, a falusiak pedig terményeiket szervezeten, szövetkezetek útján juttatják el a városi dolgozókhoz. Így képez hidat, összekötő kapcsolatot a jövő szövetkezete a két

természetes szövetséges, a városi és falusi dolgozó között.

Egyesek az új szövetkezeti hálózati kiépítést úgy képzelik, hogy a meglévő ellátószerveket egyszerűen szövetkezeti alapra helyezik. Nem helyes. Nem helyes azért, mert a szövetkezeti mozgalomnak nem az a célja, hogy egyes üzemek dolgozóit külön, elaprózott szövetkezetek re bontsa fel, ami az erőket szétforgácsolódását jelentené, mert az így alakult sok szövetkezet egyenlőtlen és csak gyengébb lenne, mint egy tiszter, vagy ennél is több tagot számláló nagy, erős alakulat. Ezek a szövetkezetek nemcsak a szigorúan vett alkalmazottakat foglalják magukban, hanem más, kisjövedelmű emberek tízezreit is. Az ilyen módon képződött tökérsök nagy szövetkezetekkel szorosan együtt dolgozva, hatalmas erőt képviselnek. Ez nem zárja ki azt, hogy egy város nagy szövetkezete ne tartson fiókot minden olyan negyedben, ahol több lakja lakik.

Szövetkezeti téren falvainkban fura helyzet alakult ki. Itt, Háromszéken sok falu van, ahol nincsen még szövetkezet, ezzel szemben igen sok faluban kettő, vagy három is működik. Egyik üresebb, gyengébb, mint a másik. Tehát annyi, mintha egy sem lenne. Alapos átszervezésre volna itt is szükség. Elsősorban egységesíteni kell a sok apró, külön utakon járó szövetkezetet. Egy főüzlet mellett nagyobb közegben még egy, vagy két fiókiüzlet is működhetne. Ennél is fontosabb, hogy falusi szövetkezeink élére nagyon szigorúan megválogatott, kitűnő szakképzéssel és hasonlóképpen a várost is azzal, amire a városnak pillanatnyilag szükség van.

Milyen előnnyel jár a szövetkezet

Ezt a témát előtűnk már sokan és helyesen kifejtették. Csupán néhány gyakorlati példával mutatunk most rá a szövetkezet előnyeire. Városban ma nagy hiány mutatkozik tejben, tejtermékben, tojásban. A városokhoz közelfekvő falvak üzerei öszezvásárolják ezeket a termékeket és drágán eladják a városiaknak. Se a gazdának, se a városi dolgozónak nincsen haszna belőle. Egyedül csak az üzérnek. A várostól távolabb fekvő falvak lakosságának nem fizetődik ki saját, kismennyiségű termékével a városba utazni. Pénz és idő, veszteséget jelent. Itt falujáró ügynökök vásárolják fel a terményeket, de azokról keveset fizetnek. A szövetkezetek valamennyi falusi termelőtől felvásárolják a termékeket és úgy juttatják el, nagybán a városi szövetkezethez. Nagybán szállításhoz egy tojásra például sokkal kevesebb szállítási költség eszik, mint ha csak százat, vagy ötvenet szállítanak. A szövetkezet tehát magasabb árat fizethet a gazdának és ugyanakkor olcsóbban tudja árusítani, mint az üzér. Így jut a város olcsóbb falusi termékhez.

A városi szövetkezet áruát egyenesen a gyártól veszi meg és küldi szét falusi szövetkezeinek. Nyilvánvaló, hogy így sokkal olcsóbb, mint a sok ügynök, közvetítő, kis és nagykereskedő kezén átmenni árú. mert ahányszor az árú gazdát cserél, annyiszor drágul is, mert a hasznát mindenki igyekszik leszedni. A végén a falusi fizeti meg valamennyi közvetítő hasznát.

Ez így, elméletben gyönyörű szép — mondja az olvasó —, de gyakorlatban nehéz a kivétel. Nem igaz. Mert ha a falu társadalmát megmozdít és meglévő szövetkezetei élére olyan vezetőket helyez, akik bírják a nép bizalmát és kitűnő szakképzéssel rendelkeznek, részlegüket befizetik, termékeiket a szövetkezetnek adják be, gyorsan és könnyen meg lehet vásárolni. A városi szövetkezet pedig sietve igyekszik majd ki fogástalan módosító, olcsó iparcikket szállítani a falunak, hogy tagjait el tudja látni falusi termékkel.

Mindkettő egy olyan tényező is, hozzá kell számíthatunk, amellyel a múltban nem számoltunk. Népi kormányzatunk teljes és jóindulatú támogatását.

(t. b.)

Letartóztatott belügyminisztériumi főtisztviselő

(Bukarest) A fővárosi ügyészség letartóztatási végzetést adott ki Mosoiu H. belügyminisztériumi főtisztviselő, a rekviálási hivatal igazgatója ellen. Mosoiu augusztus 30-án

4000 lejt követelt és fogadott el egy Klein Frideric nevezetű egyéntől azért, hogy lakásának egyik szobáját a rekviálás alól mentesítse

Román írók magyar színpadon — magyar írók román színpadon

(Bukarest) — A nemrég megalakult Dráma- és Zeneművészeti Tanács első ülésén Szentimrei Jenő magyar művészeti vezetőfelügyelő, mint a romániai magyarság képviselője is részt vett.

A tanács első üléséről szóló beszámolójában Szentimrei Jenő elmondotta a többi között, hogy a bukaresti román nemzeti színház az idény folyamán bemutatja Hav Gyula „Isten, császár, paraszt”, valamint Gergely Sándor „Urák és emberek” című darabját. A bukaresti foharmonikusok magyar-estét rendeznek, amelynek vendégkarnagya a budapesti Somogyi Béla

lesz, a bukaresti román opera pedig színrehozza Bartók Béla „Csodálatos mandarin” című balettjét.

A kolozsvári magyar színháznak rendelkezésre áll Sebastian Mihai „Lapzártá után” című darabja. A bukaresti román nemzeti színház megígérte, hogy átadja az új lefordításra szintén átengedi Davidoglu „Omul din Ceatala” című darabját és melegen ajánlotta Kiritescu most készülő részleteiben már ismert új darabját, a „Michelangelo”-t. Kiritescu ugyanezekkor a színház rendelkezésére bocsátotta az általa átdolgozott „Kaméllás hölgy”-et.

HIREK

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

Szerkesztő bizottság: dr. Horváth Miklós, dr. László Ferenc, Szemler Ferenc
Feljelző szerkesztő: SZABEDI LÁSZLÓ

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

1 óra	110 Lei
3 óra	315 Lei
Fél évre	600 Lei
Égész évre	1100 Lei

Munkásoknak 1 óra 90	3 óra 270
Földműveseknek 1 óra 90	3 óra 270
Nyugdíjasoknak 1 óra 90	3 óra 270
Vállalatoknak és Bankoknak 180 Lei	havonta.

Előfizetéseket csak készpénzfizetés ellenében vesszünk fel, előzetes postai beküldés mellett.

KÉZIRATOKAT NEM ORZUNK MEG

Szerkesztőség és kiadóhivatal, Sepsiszentgyörgy, Lenin-út 5. Távfeszlelő: 298
Brassói kiadóhivatal és szerkesztőség kiadósága: Str. Argentarilor 16. — Távfeszlelő: 17-53.

Bejegyezve a brassói törvényszékben G. II. 1768-1944. szám alatt.

SZOLGÁLATOS GYÓGYSZERTÁRAK

Brassó. — Vasárnap: Vértess, Kapu-utca 15/a. és Eichhorn, Kút-utca 39. — Hétfő: Piciu, Kolostor-utca 20. és Joós, Kút-utca 7/a. — Sepsiszentgyörgy: Vasárnap és hétfőn: Zakariás, Malinowszky (Csiki) utca.

MOZGÓK MŰSORA:

Brassó. — Aro: Stan és Bran feitor-gátják a világot. — Astra: Az élet haj-szája. — Capitol: A császár ibolyái. — Corso és Lumina: A sejk fia. — Modern: Szirakuzai víg fiúk. — Redut: A nagy szenvedély. — Scala: Művészek együttese. — Sepsiszentgyörgy: Városi: Stan és Bran, a torreadorok. — Textil-gyári: Kivánságverseny (magyar).

KULTUREST SEPSI. SZENTGYÖRGYÖN. A RKP a legjobb előadók és legjobb szavalók közreműködésével színvonalas kultúrestet rendez a sepsiszentgyörgyi városi moziateremben a hó 20-án, szombaton. Az érdek-szerűtlen igérkező kultúrestre, melynek teljes műsorát közzélni fogjuk, máris felhívjuk olvasóink figyelmét.

BEVEZETIK A FÖLDGÁZT KOLOZSVÁRRA. (Kolozsvár) Veress Pál polgármesterhelyettes a szakszervezeti titkárok legutóbbi értekezletén bejelentette, hogy a földgáz Kolozsvárra való bevezetésének előkészületei a munkálatok megkezdéséig jutottak. Pénteken délután a vasútállomás előtti téren ünnepélyes keretek között megkezdik a munkát.

OLASZORSZÁGBAN MEG EL A FASIZMUS. (Róma) Az olasz rendőrség az egyik római trolleybuszon Mussolini arcképével ellátott zászlócskát talált, amelyet pokolgépet tartalmazó dobozba erősítettek. A pokolgépet tűzszerészek távolították el. Az a vélemény, hogy olasz újságírók illúziókat akartak „megemlékezni” 1943 szeptember 8-ról, az olasz fegyverszünet napjáról.

ÚJABB TÖMEGSIRT TALÁL-TAK. (Berlin) Németországban újabb tömegsirt találtak, amelyben 200 zsidó nő, gyermek és férfi, valamint tíz orosz elhurcolt holtteste feküdt. Megállapították, hogy a visszavonuló SS-hordák 1945 áprilisában gyilkolták le itt egyik táboruk foglyait.

ELFOGTAK SOKTIZEZER BOLGAR GYILKOSAT. (Bécs) Az osztrák fővárosban letartóztatták Kankoffot, a legfőbb bolgár hábo-rús bűnösök egyikét, akit előzetesen az amerikaiak szabadon engedtek. A bolgár kormány már két év óta kéri Kankoff kiszolgáltatását. Kankoff, aki fasiszta miniszterelnökként vé-geszedően garázdálkodott Bulgáriá-ban, soktizezer ember haláláért fe-lelős.

NÉPI EGYSÉG szept. 15

Közös erővel a gazdasági talpraállásért

Az országos Gazdasági Ellenőrző Hivatal főfelügyelője résztvevő Brassóban a kereskedők szervezett szövetségének gyűlésén

(Brassó) — A kereskedők szakmai szervezetének szövetsége, az USIC Brassóban gyűlésre hívta össze a kereskedőket. Ezen a gyűlésen részt vett Vlasopol, az ipari- és kereskedelmi miniszterium országos gazdasági ellenőrző hivatalának főfelügyelője. A kereskedelem valamennyi szakmájából nagy számban megjelent kereskedők előtt Sassu elnök mindenekelőtt részletesen ismertette, hogyan számították ki Brassóban a kereskedelmi árucikkék

árát, amelyek ma forgalomban vannak és hogy a szövetség keretei közt megszervezett kereskedők körében határozott irányzat indult meg a törvényes intézkedések szigorú végrehajtására, a lejáratás után, az ország gazdasági talpraállítása érdekében hozott gazdasági törvények és egyéb intézkedések gyakorlati végrehajtására.

Vlasopol főfelügyelő ismertette ezután a gazdasági ellenőrző tevékenység rendszerét és az ellenőrzés men-

tét, kezdve a jóakarattal megintestő, a nyilvánvalóan nem rosszszemű bol-lások esetében, egészen a kíméletlen szigorú megtorló intézkedésekig, vala-bánszor felhívta az üzletkedés szándéka Hangsúlyozta, hogy mint a kormány, úgy az ellenőrző hivatal köze-gel is egyaránt szemmel tartják a fo-gyasztók és egyben a tisztességes ke-reskedők érdekeit is.

Végül részletesen válaszolt a ke-reskedők feltett kérdéseire és kijelentet-te, hogy a kereskedők szakmai szerve-zetel brassói szövetségének javaslatait a gazdasági kormányzat komoly mér-legelés tárgyává tette, a kereskedelem szabályozására hozott kormányinté-zkedések végrehajtásával kapcsolatban és amit országos érdeknek ismernek el, azt kormányintézkedéssel keresztül is viszik a gyakorlatban.

Sassu elnök zárószóiban ismerte-ten kötelezettséget vállalt a szervezett kereskedők nevében a gazdasági ko-mányintézkedések szigorú betartására és annak a meggyőződésének adott ki-fejezést, hogy a kereskedők ilyen al-po-n építő módon együtt fognak tudni a gazdasági ellenőrző szerve-zettel, az ország gazdasági életének talpraállítása és szilárd alapokra he-lyezése érdekében.

TESTNEVELÉS

A bukaresti Ciocanul hétfőn Brassóban játszik

(Brassó) — Az országosnévű A-ligás fővárosi csapat, a Ciocanul hétfőn Kolozsvárról visszatérően az UAB ellenfeleként Brassóban játszik. A Ciocanul az őszi idény kezdetén új játékosokkal megerősített együttesrel mu-tatkozik be a brassói közönségnek.

Az UAB az előző és nagynevű el-lenfél méltó fogadására minden előké-szűletet megtett. Hétfőn minden erő-tartalékát és új szerzeményét, amelyek

jobbára nagyváradi játékosokból to-vódnek össze, bevett a lényegében a Ciocanul ellen. A készülődésből ítélve, előre megjósolhatjuk, hogy a brassói közönségnek hétfőn délután nem min-dennapi sporteseményben lesz része az Olympia-pályán. A mérkőzés délután fél 4 órakor kezdődik.

Előmerkőzést 3 órai kezdettel a ke-reskedelmi Akadémia—Metrom-gyár csapatai játszanak.

Magyar Nemzeti Bank labdarugó csapata vasárnap Bukarestben játszik

Erdekes nemzetközi labdarugó mér-kőzés színhelye lesz vasárnap délelőtt az ANEF-pályán. A Román Nemzeti Bank labdarugó csapatának meghívá-sára a Magyar Nemzeti Bank labda-rugó csapata barátságos mérkőzés le-játszására a román fővárosba érkezett. A labdarugó csapattal együtt ugyan-csak a MNB részéről négy kiváló ten-niszező is érkezett Bukarestbe, akik-

nek ellenfelei a BNR legjobb tennisz-játékosai lesznek.

A BALKÁNI KERÉKPÁRVERSE-NYEK ELŐFUTAMAI BULGÁRIA ELSŐNEK KERÜLT KI

A Balkán-félsziget keretében Szófiában megrendezésre kerülő kerékpárverseny előfutamáiból Bulgária került ki első-nek, Románia a második helyre került. A versenyek folytatódnak.

ITT A RITKA ALKALOM

MOST FIZESSEN ELŐ

KÖZTISZTVISÉLŐK — MUNKÁSOK
FÖLDMŰVESEK — NYUGDIJASOK
PAPOK — TANÁROK — TANÍTÓK

1 HAVI ELŐFIZETÉSI DÍJA 90 LEI

Küldjék be kiadóhivatalunkba postautal-ványon, lapunkat azonnal beindítjuk

Sepsiszentgyörgy, str. Lenin 5. sz.

— BERLINBEN MEG ARUSIT-JAK A „MEIN KAMPF”-OT. (Ber-lin) Egyes berlini könyvkereskedők-ről kiderült, hogy a pult alatt 1500 márkáért árusították Hitler „Mein Kampf” című könyvét és más ha-sonló fasiszta könyveket. Az ügy ér-dekessége, hogy a vevők nagyrészt az amerikai, angol és francia katonák és tisztviselők közül kerülnek ki.

— ÖNGYILKOS ÖREGASSZONY. Păunescu Zinca 52 éves barcaroznyói magányosan élő öregasszony Barcaroznyó és Keresztényfalva között a személyvonat elé vetette magát. Az öngyilkos asszony azonnal meghalt. Păunescu Zinca már eddig is többször kísérelt meg öngyilkosságot, de ezidáig mindig észrevették és megakadályoz-ták tettét.

— SPANYOLORSZÁGBAN „NEM TALÁLNAK” HÁBORUS BŰNÖST. (Madrid) Az Egyesült Államok és Anglia spanyolországi követi kijelentették, hogy nem szor-galmaznak többé a spanyol kormány-nál az ott lévő háborús bűnösök ki-szolgáltatását. Arra hivatkoznak, hogy az elrejtőzött és idegen ira-tokkal felszerelt náciakat a spanyol

rendőrség „nem képes” megtalálni. A hivatalos névsor szerint is négy-száz ilyen háborús bűnös tartózkodik Spanyolországban, valójában azon-ban számukat haterzerre teszik s Franciaországon keresztül egyre to-vább szivárognak Spanyolországba újabb ilyen elemek.

— A BRASSÓI IFJUSÁGI MUNKÁS SZÖVETSÉG ÉRTE-KEZLETE. (Brassó) Az Ifjúsági Munkás Szövetség (UTM) szept-tember 15-én, hétfőn délután 4 órai kezdettel a Scala-mozgókép-színház termében nagyszabású me-gyei értekezletet tart. „Ki az ifjú-ság ellensége” címen. Az előadás között szerepel az Ifjúsági Mun-kás Szövetség központi bizottságá-nak tükre, Dregan Ilie ország-gyűlési képviselő is. Az értekezle-tet műsor követi, amelynek ke-re-tében szavazatokon és előadás-on kívül a brassói Encián tornászcsa-pata is fellép néhány tornász-sá-mal. Az ifjúsági szervezet ve-zetősége az értekezletre és az elő-adásra minden ifjút elvár és ven-deget szeretettel meghív. Belé-pés díjtalan.

ROENTGEN készülék

(Siemens-Sperrhix) teljes felsze-réssel felvételhez és átvilágítások-hoz, 4 kazettával és 1 erőerőnál külön áramfelvételű motor vidéki használatra. Könnyen hordozható

GOLDSTEIN JÓZ EF

ORVOSI MŰSZER SZAKÜLETE

Brassó, str. Regele

Carol 53. Telefon 22-19.

Előfizető-gyűjtőket

keresünk vidékre

magas jutalékkal

Részletes ajánlatokat a Népi Egység sepsiszentgyörgyi kiadóhivatalába kérünk

APRÓHIRDETÉSEK

HIRDETÉSI DIJAK:

Apróhirdetés szavanként	— 2 Lei
Állástkeresőknek	— 1 „
Szöveg hirdetés szavanként	— 3 „
Keretes hirdetés cm ²	— 3 „
Keretes hirdetés előírással	— 4 „
Nyitlér szavanként	— 8 „
Legkisebb hirdetés 10 szó	— 20 „
Jelleges és cím a kiadóban pótdíja	5 „

Hirdetéseket csak is készpénzfizetés mellett fogadjuk el.

FOGLALKOZÁS

MINDENES szakácsnőt iratokkal al-kalmazok. Brassó, telefon 31-68. Je-lentkezni csak délelőtt. 9370-f

ÖNÁLLÓ villany, rádiószerelő mester széleskörű szakmai ismeretével al-kalmazást keres bárhol. Cím: Balogh hirlapiroda, Tg. Săcusec (130)

ADÁS-VÉTEL

TEJCSARNOK teljes felszereléssel, 400-as szeparátorral eladó. Hágel Ernő Csiklusnád. (131)

MEGVETELRE keres Mezőgazdiki Szö-vekezte 500 kg-ig terjedő üzemes mérleget. Cím: Sepsiszentgyörgy, Str. Malinowszky 11. Telefon 214. (129)

ELVESZETT

ELVESZETT Kézíráshely és Cser-náton közötti útvonalon térti ballon-kabát és szürke női kosztüm. Becsü-letes megtalálójára 5000 lei jutalom elle-nében kériük Brassó, Regele Carol 21, Czik-fizetésben leadni.

Embercsontokból képződött szöngében jártunk Auschwitzben

Mit mond a Lengyelországból hazatért Ljuba Chisnevschi?

A politikai foglyok szövetségének központi tanácsa nemrégiben tartotta ülését Varsóban. Az ülés után a 17 országból egybegyűlt résztvevők — köztük Ljuba Chisnevschi román kiküldött — megtekintették az auszsvitzi haláltábor. Ljuba Chisnevschi az alábbiakban számolt be auszsvitzi útjáról.

A TÖRTÉNELEM LEGBORZALMASABB BÜNTETÉNEK SZINHELYÉN

A haláltábor környékén kilométereken át fehér, apró kavicsok ropognak az ember léptei alatt. Ha az ember lehajol, és markába vesz ebből a kavicsból, akkor döbben rá, hogy a fehér szöngy nem kavics, hanem téglá hamuvá vált emberi csonttörmelek. Ennyi maradt az Európa minden sarkából a fasiztók által idehurcolt és legyilkolt emberekből.

A hurokra került hóhérok vallo, mása szerint, Auschwitzben öt millió embert mészároltak le. Az igazság azonban az, hogy a borzalmas kínzások után elpusztított embermilliók száma nem öt, hanem jóval több. Talán hét, talán nyolc, vagy még több millió. Az áldozatok pontos számát és nevét már többé sohasem lehet megállapítani.

EURÓPA MINDEN TÁJÁRÓL ZARANDOKOLNAK IDE

Az egykori haláltáborban Európa minden sarkából ma is öt-tízezer ember keresi fel abban a reményben, hogy eltűnt hozzátartozóiról talán megtudhat valamit.

A bejárat felett meghagyták a hitleristák vad cinizmusát jellemző feliratot: „Arbeit macht Freude” — A munka öröm. Ezen a kapun teleteltek be több, mint két éven át a végtelen emborsorokat: franciákat, csehek, zsidókat, magyarokat, románokat, dánokat, görögöket, norvégokat, bolgárokat. Elve vajmi kevesen szabadultak innen.

Rémületes kínok között végezték életüket ezek a szerencsétlenek. Óriási gödmeredekben ölték meg őket és testüket éjjel-nappal égő kemencékben hamvasztották el.

Porladó csontjaik sok kilométernyi területen hevernek ma is.

BORZALMAS NEMET ALAPOSSÁG

A beláthatatlan nagyságú tábor a német fasizták valódi német alapossággal rendezték be. Külön, hatalmas csarnokokba osztották el az idehurcolt áldozatoktól elrabolt holmikat. Külön csarnokban halmozták fel az utazóbőröndöket. Az utazóbőröndökön Európa majdnem valamennyi szállodájának címkei díszlegnek minden elképzelhető nyelven. Az úgynevezett matrácosztályon hatalmas hegyek emberi hajból.

Van itt fekete, sötét és ősz haj. Rövid és hosszú, erős és szelíd és selymes gyermekfűrt. Van itt a fejbőrrel együtt kitépett asszonyi hajfonat — anyák haja. Az áldozatok haját levágták legyilkolásuk előtt. Vonatrakományok szállítására — Németországba, ahol iparilag használták fel.

A hajhegyek mellett külön osztály van a műfogak részére. A hitlerista vadállatok az áldozatok szájából kiszétkért műfogakat, Német gondossággal, hogy semmi ne vesszen karba. Egy másik teremben ismét hegyek borotválkozó pamacskából és fogkefékből.

Tovább nagy halmokban cuclik, gyermekjátékok.

Egbeikiáltó vádák a legyilkolt ártatlan gyermekek hóhérai, a hitleristák ellen.

A POKLO-POKLA, A GÁZKAMRÁK

Az idehurcolt embermilliók legmegrázóbb tragédiája a gázkamrákban játszódott le. Naponta ezerszámra ölték meg itt a férfiakat, lányokat, asszonyokat és gyermekeket.

Olyan tömegben hajtották ide be az áldozatokat, hogy haláluk után nem tudták őket egymástól elválasztani, úgy össze voltak fonódva.

Mészárolóhordalag vagdalták őket össze, hogy az égett kemencékbe begyömöszölhassák.

A borzalmas netovábbja játszódott itt le, amikor a németek takarékoskodtak a gázzal. Ilyenkor csak annyi gázt bocsátottak a termekbe, hogy az emberek csak elájultak tőle.

Az ölélt embereket bárdokkal vagdalták össze és rakták a kemencékbe. Messze kilométerekre

elhallatszott a rettenes halál, hörgés, jajgatás, gyermek síkoly.

Igy folyt ez több, mint két éven át. Sok óriási méretű kemence éjjel-nappal füstölt. Egyenként 15.000 személyt emésztettek meg a lángok 24 óra alatt. De ez sem volt elég a hitleri tébolyban. Az udvarokon széles árkokat ásattak az áldozatokkal, amelyekbe egy rend hullá fölé fát raktak, majd ismét egy rend hullát és így égették meg őket.

A népfelbuzogó talajvíz ma is bugyborékol a föld alá szorult gázoktól.

A „VÖRÖS NYIL” HŐSE

A „Krasznaja Sztrelá” — „Vörös nyíl” — a Szovjetszövetség egyik legkényelmesebb gyorsvonata, amely Moszkva és Leningrád között közlekedik.

A háború után Mihail Kárdás lett a „Vörös nyíl” parancsnoka. Zömök, széles vállú, őszhajú, jószágos tekintetű ember volt az a régi vasutas. A háború előtt ugyanennek a vonatnak volt főellenőre.

A gyorsvonal utasai tisztelettel néznek a mellét ékesítő ötágú arany-csillagra, a Szocialista Munka Hőseinek jelvényére.

Mivel érdemelte ki Mihail Kárdás ezt a nagy kitüntetést?

A ROBOGÁS SZERELMESE

Kárdás élete valóban nagyon érdekes. 1913-ban kezdett a vasútnál dolgozni, mint fiatal kalauz. Ettől az időtől kezdve sok éven keresztül utazta Oroszország különböző vidékeit. A fékezősülke egyenletes rázása kedvesebb lett számára városi lakása csendjénél. Szerette a vonat robogását, szerette a mezőkről becsapódó szelet. Szerette vonatját, mint tengerész a hajóját.

1921-től kezdve állandóan csak a moszkva—leningrádi vonalon teljesített szolgálatot. Ismert minden talpfát, minden bokrot ezen az úton. Megünneplhetné volna 20 éves fordulóját annak, hogy ezen a vonalon dolgozik, ha a háború nem szakította volna fel a pályatestet.

A „Vörös Nyíl” helyett Kárdásnak hadiszállítványokkal kellett dolgoznia. Mind veszedelmesebbé váltak utazásai és felesége aggodalommal várta, vajjon visszatér-e

férje a szolgálatból? Kérdés nem tudta védelmezni vonatját az ellenséges bombáktól és lövegektől, de azt megtette, hogy a sérült használatlan vagányokat lekapcsolta, a támadt tüzeket eloltotta, a mozdonyokat és vagányokat megmentette. A tűz- és élethalálharc robaja közepette született meg Kárdásban az az elszánt elhatározás, hogy semmilyen körülmények között sem szabad a vonatot elhagynia. Ezt az elhatározást munkás élete, hazája iránti mélységes szeretete sugallta.

Az ellenség Leningrád közvetlen közelébe tört, átvágta a moszkva—leningrádi vasútvonalat. Az ismerős vasútállomásokon az ellenség lett az úr, a vasútvonal pedig Kárdás részére mind rövidebb és rövidebb lett. Augusztus 27-én futott ki Leningrádból az utolsó vonat és nem sokára ezután a város körül bezárult a blokádn gyűrűje.

A HALÁL FOLYOSÓJÁN

1941—42-ben, Leningrád körülzárásának első telén, Kárdás kénytelen volt abbahagyni mesterségét. A körülzárt városban ellenséges lövedékek dübörögtek, bombák rombolták szét az épületeket, összefagyott villamoskocsik dermedtek az utcák havában, ahol csak nagyritkán tűnt fel itt-ott egy-egy árnyékká soványodott ember. Éhség kaszált az élők. Megritkult Kárdás régi barátainak sora. És eljött a nap, amikor Kárdás maga sem tudott felkelni ágyából. De nem engedte meg feleségének, hogy miatta kimaradjon a munkából, talpra erőszakolta magát. Elhatározta, hogy nem hal meg.

A tejesasszonyt

még a milliós világból ismerjük. Ő volt az, akivel minden nap drágában lehetett megvenni a tejet. Nem tudjuk, hogy a tej sűrűsége és ára között milyen összefüggés lehetett, de azt megállapítottuk, hogy a tejesasszony áruja a drágulással egyes arányban hízott. A végén már nem is vizet öntött a tejbe, hanem tejet a vízbe. Nos tegnap érdekes párbeszédre lettünk figyelmesek, amely tejesasszonyunk és egy min. baskülsejű nő között folyt le.

— Teje van, néni?
— Van.
— Hogy adja?

— Hét a maximális ára instálom, de ...

Itt a tejesasszony hosszú és keserveset sóhajtott és indulni készült.

— Adjon egy literrel.

— En igen, jöszövel — mondja az asszony — de ...

— A gyermekeknek nagyon kell a tej ...

— Az urak igen alacsonyán szokták meg az árat.

— Lehet, de ...

Itt a beszélgetésbe egy jólöltözött hölgy is bekapcsolódott. Hogy mit beszéltek, nem hallottuk. Azt láttuk, hogy a tejár a hölgyvel távozott el. Nehány perc múlva üres kanadai lóhátra találkozik egy másikkal. Valamit sugott neki, amiből csak annyit értettünk, hogy „Nyolc-ért”.

Nem kellett nagy képzelőtehetség annak kiállítására, hogy a tejet a naccságnak 8 lejért adta el.

— * —

A napokban adtuk hírül, hogy egy tisztességtelen, kereskedő 50 banis feldírt 4 évre állt. Legutóbb ennyit kap a mi tejesasszonyunk is. De nem úszta meg olcsóbban a „naccsága” sem. Így vegye el más, kor is a dolgozó asszony gyermeke elől a tejet és így rontsa továbbra is a keservesen megszáradt új le.

WEMERI ELVETEMEDÉTSZ MÜZEUMA

Az auszsvitzi haláltábor ma múzeum. Elrettentő példák azoknak, akik még ma is háborúról álmodnak, akik még elnéznek kívánnak a fasiztáknak és azoknak, akik még nem eléggé harcosan küzdenek azok ellen, akik ismét meg szeretnék ismétetni ezeket a borzalmakat.

Az auszsvitzi haláltábor megőrizte mint döntő vádbizonyítékot nemcsak a hitlerista hóhérok ellen, hanem azok ellen is, akik segítik a fasizta maradványokat, azok ellen, akik támogatják és fenntartják Görögországban és Spanyolországban azt a rendszert, amelynek kezdete a munkásüldözés, tömeges kivégzés, a haladó erők elnyomása, de végül ismét egy új háborúhoz és egy új Auszsvitchez fog szükségszerűen vezetni.

Az auszsvitzi haláltábor rettenő mementóként kell szolgájon minden becsületes emberhez: soha többé ilyen borzalmat!

Ugy, ahogy mondom: elhatározta. De nem tudott megállni a lábán, térdei roskadoztak. Azért küzdött így az életéért, hogy feláldozhassa az ellenség elleni harcban.

Tavasszal már újból vonatot kísért a Ladoga-tó befagyott jegén lerakott sínek, azon az egyetlen úton, amely Leningrádot a külvilággal összekötötte.

1943 januárjában, amikor a Leningrádot körülvevő német gyűrűn a Szovjet Hadsereg az első részt ütötte, Schlüssellburgtól Volhovsztróijg vasútvonalat fektettek le. Valóságos halál útja volt ez. A vágányok keskeny átjárón vezettek át. A németek éjjel-nappal tűz alatt tartották. A nép a „halál folyosójának” hívta. Az egyik vonatjáratnak Kárdás lett a főkalauza. A szolgálati kocsit lett az otthona. Havonta csak egyszer ment haza feleségéhez egy napra, amikor a mozdonyt a főműhelybe vitték.

A „halál folyosó” egy 27 kilométer hosszú szakaszon a vonat a szabadban, fedezék nélkül, dombnak fel-fel haladt a kanyargós úton. A környék mocsaras volt, vadgyöngy, mohlepte növényzettel. Hosszú vonatokat jártak, néha száz vagondit számlált egy szerelvény. Előfordult, hogy a mozdony felmondta a szolgálatot és a nehéz teher visszafelé húzta a lejtőn a vonatot s felő volt, hogy beleszalad a mögöttes jövő szerelvénybe. A szerelvények ugyanis kis távkorrel indultak egymás után. Ilyenkor a főkalauz öreg csontjairól megfeszülve, fiatalos lendülettel futott a vonat farához, hogy az utánuk jövő vonatot leállítsa és vissza-irányítsa. Azután visszaharant, hogy mentse, ha kell a tűz alól kivonassa saját vonatát.

Annyi bizonyos, hogy vasutasok még soha nem álltak ki olyan súlyos megpróbáltatásokat, mint a halál folyosó vasutasai. És mindannyiuk között, a legjobbak és legönfeláldozóbbak között is, Kárdás hőnek számított. Róla vettek példát a többiek. És ezért lett ő a Szocialista Munka Hőse.

— * —

A „Vörös Nyíl” kocsijaiban az utasok nyugodtan alszanak. A vonatparancsnok kupéja ablakánál teázik. Csend. Nincs többé ágyúszó, nincs veszély. Békés emberek utaznak Leningrádból Moszkvába. Vajon mire gondol most a vonatparancsnok? Az elmúlt háború borzalmaitra? Elesett társaira, vagy inkább az épülő szebb, emberibb jövőre?

A bejelentendő árukészlet után 10 százalékos adó fizetendő

Pótnyilatkozat is benyújtható szeptember 20-ig

(Bukarest) — Az ország gazdasági talpraállítást és a pénzügyi helyzetet vizsgáló bizottság Gheorghe Dej ipar- és kereskedelemügyi miniszter elnöke alatt a következő határozatot hozta:

Mindazok a kereskedők és magánosok, akik a 302—1947 számú törvény közzétételének időpontjában áru-készlettel vagy ipari termékkel rendelkeztek, — függetlenül attól, hogy számlával vagy számla nélkül jutottak az áru birtokába, — és e készleteket szeptember 20-ig bejelentik, kötelesek

a pénzügyigazgatásnál vagy az illetékes kerületi adóhivatalnál egyszeri adó címén a bejelentett árukészlet értékének 10 százalékát befizetni, amivel az áru adója kiegyenlítettnek tekintendő.

Azok az iparosok, akik a 302—1947 számú törvény közzétételének időpontjában olyan nyersanyagokkal, ipari termékkel, félgyártmánnyal

A „Stern-csoport” zsidó szervezeti tagjai

Londont akarják bombázn

(Páris) — A francia belügyminisztérium hivatalos közleménye szerint egy Páris mellett lévő repülőterén több zsidó személyt tartóztattak le, akik a „Stern-csoport” nevű szervezet tagjai. Az első jelentések szerint az angyolok Palesztina-politikája elleni tiltakozásul, valamint azért, mert a zsidó kivándorlók az angolok Hamburgban partra kényszerítették,

a letartóztatottak Londont akarják bombázn.

Állítólag hat legibombát is találtak náluk. Letartóztatták a „Stern-csoport” párisi nyomdájának vezetőjét is, aki azokat a röpccédulákat nyomtatta, amelyeket Londonra szántak volna a bombázással egyidőben.

(Newyork) — Amint hivatalosan közölték, a palesztinai kérdéssel az Egyesült Nemzetek legközelebbi közgyűlésével párhuzamosan az ENSZ 55. nemzeti képviselőiből összeállított külön bizottságot foglalkoztat majd.

Ennek az elhatározásnak az a célja, hogy csökkentse a közgyűlés politikai bizottságára nehezedő kérdések terhet. A főtárgyúknak külön bizottság létesítésére irányuló javaslatát a szeptember 16-án megnyitott közgyűlésnek még jóvá kell hagynia.

(Kairó) — Szauvárábia külügyminisztere kijelentette, hogy az arul államok semmi szín alatt sem egyeznek bele Palesztina kettészétésébe. Végső esetben fegyverrel akadályozzák meg az ilyen terv megvalósítását.

Valóság a csehszlovák egységfront

(Prága) — A csehszlovákiai belpolitikai életnek nagyfontosságú eseménye van, a Csehszlovák Kommunista Párt és a Csehszlovák Szociáldemokrata Párt nagyjelentőségű megállapodást kötött a belpolitikai élet fejlődése érdekében. Mindenek előtt meggyeztek a jövő évi képviselőválasztások előkészítésére vonatkozólag és elhatározták a nagyvagyvonnak megadóztatását. Az egyezmény felújította a két munkáspárt között az egyetértés légkörét.

ELVESZETT Boez István névre kiállított munkakönyv, állampolgársági igazolvány, keresztlevele és más okmányok a sepsiszentgyörgyi állomástól a Főúrig terjedő útvonalon. Kérem a megtalálót az iratokkal adja le a „Népi Egyseg” kiadói hivatalába, jutalom ellenében.

vagy készáruval rendelkeztek, melyeket számla nélkül vásároltak vagy olyanoktól szereztek, akiknek nem volt joguk számlát kiállítani, a törvényes határidőn belül előterjesztett bejelentéssel egyidejűleg kötelesek a pénzügyigazgatásnál vagy az illetékes kerületi adóhivatalnál az áru értékének megfelelő 10 százalékat egyszeri adó címén befizetni, amely összeggel az illető áru adója kiegyenlítettnek tekintendő.

Az adó hathatár egyenlő rész.

leiben fizethető. Az első részlet fizetésének végső határideje 1947 október 31-én jár le. Mindazok, akikre a felsorolt áruk bejelentési kötelezettsége hárul, kötelezettségüknek szeptember 20-ig tehetnek eleget. Azok, akik már benyújtották a nyilatkozatot, azt szeptember 20-ig pótnyilatkozattal kiegészíthetik. A 302—1947 számú törvény adóügyi rendelkezései hatályukat veszítik.

Havadtó Sándor háromszékmegeci képviselő beszámoló magyarországi tanulmányúlján szerzett élményeiről

A romániai demokrácia eredményeiről nagy megnyugvással értesült a magyarországi közvélemény

(Sepsiszentgyörgy) — Annakidején beszámoltunk arról, hogy három romániai magyar képviselő magyarországi tanulmányútra ment. A három képviselő, Kacsó Sándor, a Magyar Népi Szövetség alelnöke, Havadtó Sándor kovácsnai református lelkész és Bende Béla tordaaranyosi unitárius lelkész, négy hetet töltöttek Magyarországon és pár nappal ez előtt tértek haza. Képviselőink látogatásának az volt a célja, hogy a két szomszédos ország demokráciája találkozzék, egymást tájékoztassa, egymás munkájába beletekinthessen. A Magyar Népi Szövetség sepsiszentgyörgyi székházában alkalmunk volt rövid beszélgetést folytatni Havadtó Sándor képviselővel, a küldöttség egyik tagjával.

— Milyen fogadtatásban részesültek Magyarországon? — tettük fel az első kérdést.

— Mind hivatalos körökben, élén az államfővel, mind a nép legszélesebb rétegeinél megkülönböztetett

melegséggel fogadtak. Az egész közvélemény érdeklődéssel fordult felénk és a romániai demokrácia kérdéseire. Feladatunk az volt, hogy igyekezzünk megvilágítani a romániai magyarság útját és állásfoglalását.

— Mi a magyar közvélemény állásfoglalása a Magyar Népi Szövetséggel kapcsolatban?

— Nagyon házagosan ismerik munkánkat. Például nagyon kevesen tudtak azokról a hatalmas eredményekről, amit eddigi munkánk során művészeti és közoktatásügyi téren elértünk. Így sokan nem is hallottak, hogy az erdélyi magyarságunk állami színháza van, az egyetemről nem is beszélve. A két ország sajtója eddig nem foglalkozott eléggé és elég gyakran egymás kérdésével, ltrre mindkét oldalon felhívtuk az illetékesek figyelmét.

— Tájékoztattuk a magyarországi közvéleményt a Magyar Népi Szövetség megalakulásáról, szervezeti

felépítéséről és tevékenységéről egyaránt. A magyar nép megelégedéssel fogadta beszámolóinkat. A román demokrácia erői következetes baráti állásfoglalást biztosítottak tekintet arra nézve, hogy a „kisebbségi korszak” sok sok keserűséggel, soha nem fog többé visszatérni. A romániai magyarság nem kisebbségi életet él, hanem a szabad nemzetiség életét.

— Mik voltak legmaradandóbb élményeik?

— Eppen a választásokat megelőző hetekben érintettük meg. Tehát alkalmunk volt bepillantani a választási küzdelembe. A sorsdöntő kérdésekhez méltóan elvi magaslapon folytattak szobán és írásban, teljesen szabadon, a csatározások. A választásokon nagy fölényrel győzött a Magyar Kommunista Párt nagy szellemi felkészültséggel és három éves munkájának nagyszerű eredményeivel állott a magyar nép elé s a magyar nép széles tömegei a párt eddigi munkáját és politikájának helyes ségét a meg sokszorozódott szavazatokkal ismerték el.

Groza Péterrel terelődik a beszélgetés. Havadtó Sándor elmondja, hogy a román miniszterelnök egyenlősége és alakja mennyire bele van szövődve a magyar nép szívébe. A román-magyar egymásrautaltság és megbékélés nagy harcosát látják benne, aki annyiszor tanúját adta őszinte és nyílt barátságának.

— Kinttartózkodásunk alatt nagyon sok balhiedelmet, nagyon sok multha gyökerező tévhitet sikerült eloszlatnunk.

— Milyen tapasztalatokat hozott magával, képviselő testvér? — tesszünk fel még egy utolsó kérdést.

— Két tapasztalatot hoztam magammal, amelyet szükségesnek látok buzdításképpen elmondani. Egyik a magyarországi ifjúságnak az a szervezetsége, lelkes, komoly munkája, amely a népi kollégiumok megszervezésétől az alföldi csatornák megépítéséig mindenütt megnyilvánult. Második az a munkafegyelem, amely a magyar munkásosztályt jellemzi. Azért a munkásosztályt, amely olyan szivós elszántsággal dolgozott a pénzhígulás súlyos napjaiban, élen, fázva, hogy új országot építsen a háborús romok helyére. Ha a mi ifjúságunk is olyan nagy lelkesedéssel és komolysággal áll neki a munkának, ha a mi munkáságunk is tovább erősíti munkafegyelmét, ha újjazdánk és egész gazdaságunk mind fokozódó közösségi tudattal végzi termelő munkáját és ha a mi értelmiségünk olyan világosan ismeri fel a helyüket és szerepüket a demokráciában, mint magyarországi társaik, akkor biztosan tudom, hogy alkotó munkánk egy megelégedett, boldog holnap kezessége lesz. — mondja búcsúzóul Havadtó Sándor országgyűlési képviselő. (—ke)

Népi elemek az igazságszolgáltatásban

(BUKAREST) — Pátráscanu Lucretiu igazságügyminiszter a Demokrata Jogászok Nemzetközi Egyesületének román tagozata előtt beszámolt a legutóbb megtartott brüsszeli nemzetközi jogászértekezletről.

A népi elemeknek az igazságszolgáltatásban való bekapcsolásáról szólva az igazságügyminiszter kijelentette, hogy a népi bírói tisztre mindenki megválasztható, aki politikai jogainak birtokában van. Akit erre a szerepre megválasztanak, eredeti foglalkozási ágában szabadságot élvez, de megtartja fizetéses jogait. A megválasztás csak az év bizonyos részére szól. Az új rendszer gondoskodni fog arról, hogy a népi bírák erkölcsi tekintély szempontjából a hivatalos bírákkal egyenrangúak legyenek. — fejezte be az igazságügyminiszter.

Amerika két pártja — a reakció pártja

(Newyork) — Wallace, az Egyesült Államok volt alelnöke és minisztere a Haza és Szellemek Amerikai Polgárok hatalmas arányú gyűlésén felszólalt és beszéde elején mindenek előtt azt hangsúlyozta, hogy pontosan egy évvel ezelőtt ugyanezen a helyen mondotta el ismeretes beszédét, amely miatt ki lett választva a kormányból. Hangoztatja, hogy azóta semmi sem történt az USA részéről az irányban, hogy az Egyesült Államok és a Szovjetszövetség között

javuljon a viszony. Kijelentette az amerikai demokrácia vezetőfőiről, hogy Amerika jelenleg politikájának folytatása sok millió amerikai életébe kerülhet. A nagyhatalús beszéd után még többen felszólaltak és hangoztatták, hogy Amerikában tulajdonképpen nincsen is szükség harmadik pártra, csak másodikra, mert a mostani két párt, a konszervatív és a demokrácia tulajdonképpen csak egy párt: a reakció pártja.

BENEDEK TIVADAR sepsiszentgyörgyi református kollégiumi tanár a most kapott hivatalos értesítés alapján, a kegyetlen valóság által ösztönözött szívvel jelenti, hogy egyetlen fia

Benedek István

HDP. ÖRMESTER

28 éves korában, a háborúban szerzett betegségekben 1945 március 13-án a dunatetői (Pest megye) hadifogolytáborban elhunyt. Ott nyugosza örözlímát drága fiatal testvéreivel közös sírban.

Tehozzád kiáltok, Örsten!

Siess hozzám és ne kés ei.

Sepsiszentgyörgy, 1947 szeptember 13.

(S)

GYÁSZOLÓ CSALÁD